

Cián a Tiszában

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

9. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Ur Anita

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	14-15 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Annak tudatosítása, hogy a környezetszennyezés és a környezetvédelem nem csupán nemzeti ügy, hanem nemzetközi felelősségvállalást igénylő kérdés.
A modul témái, tartalma	Témák: Demokrácia – érdekérvényesítés, véleménynyilvánítás; konfliktus – érdekellenét, katasztrófa; társadalmi nyilvánosság – média, közvélemény; erkölcs és jog – szabályozás; globalizáció – ökológia, fenntarthatóság; környezet – környezetvédelem, környezettudatosság Tartalom: A tiszai ciánszennyezés különböző szempontú értelmezése és értékelése valamennyi érintett ország szempontjából, és felelősségének bemutatásával. A környezetet romboló események, folyamatok bemutatása helyzetgyakorlatok, szerepjátékok segítségével.
Megelőző tapasztalat	Földrajz, társadalomismeret – a Tisza mentén fekvő országok természetföldrajza; a környezetszennyezés lehetséges formái
Ajánlott továbbhaladási irány	Földrajz, társadalomismeret – környezetvédelem, környezettudatos magatartás
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önszabályozás: felelősségvállalás, tekintet másokra A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: problémakezelés, kritikai gondolkodás Társas kompetenciák: véleményalkotás, együttműködés, konfliktuskezelés, szolidaritás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Földünk – környezetünk; Ember a természetben Tantárgyakhoz: földrajz; társadalomismeret Modulokhoz: A lázas Föld (szka207_22); Aranyláz (szka208_21); We are the children (szka209_35)
Támogató rendszer	Az előzetes feladathoz kapcsolódó internetes gyűjtemény: http://index.hu/cikkek/0002/cianx

Módszertani ajánlás

A tanulók előzetes otthoni feladatként a tiszai ciánszennyezéssel kapcsolatos sajtóból, elsősorban az internetről önállóan információkat gyűjtenek. Kb. kétoldalas „tényfeltáró cikket” ír minden diák a 2000. februári ciánszennyezésről, a dátumok és események felhasználásával.

A tanulók figyeljenek a szennyezés különböző szempontú értelmezésére (román kormány, Aurul vállalat, magyar környezetvédelmi miniszter, a Tisza mentén élő lakosság) és valamennyi érintett ország érintettségének, felelősségének bemutatására.

Ajánlott forrás: <http://index.hu/cikkek/0002/cianx/>

(Hívjuk fel a gyerekek figyelmét a kulcsszavas keresésre is, ha még több információt igényelnek például Románia+cián+Tisza)

Az otthoni előzetes feladat elkészítésére kellő időt kell biztosítani.

Javaslat az egyes részletek alternatív megvalósításához:

1. A II/1. rész elején a tanulók 4 fős csoportokat alkotnak, de akár már itt is 4 csoportra oszthat az osztály a szennyezésben érintett országok szerint.
2. Ha kifejezetten tudatos, konfrontatív órai megnyilvánulásokat várunk, előre sorsoljuk vagy osszuk ki, hogy ki melyik érintett országot képviseli. A tanórára való felkészülés idején a tanulók már arra figyeljenek, hogy melyik érintett ország színeiben lépnek fel, és előzetes ismereteik szerint jegyzeteljenek, készítsék el otthoni munkájukat.

A modulnak nincsenek mellékletei.